

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2017.11.29.
COM(2017) 713 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Az élelmiszer-ágazat és a mezőgazdaság jövője

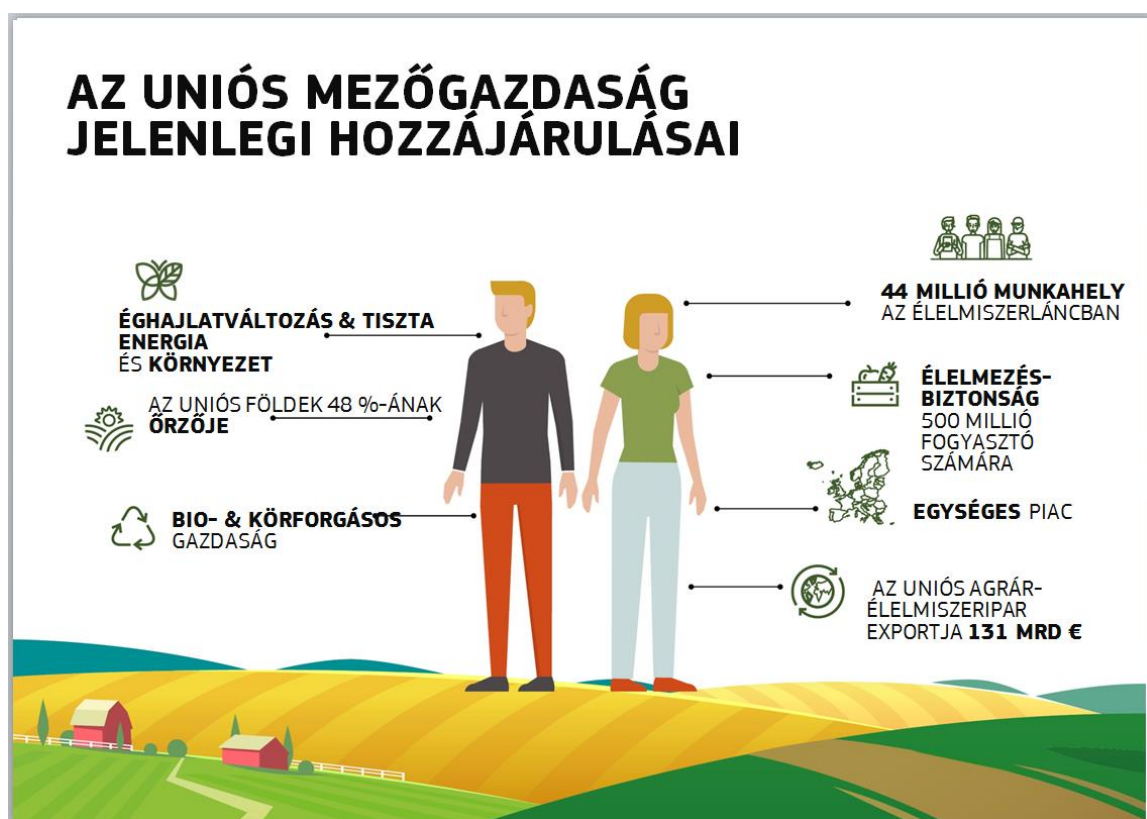
Az élelmiszer-ágazat és a mezőgazdaság jövője

Tartalom

1.	ÚJ KÖRNYEZET.....	3
2.	EGY ÚJ TELJESÍTÉSI MODELL ÉS EGY EGYSZERŰBB KAP FELÉ.....	10
3.	INTELLIGENS, MODERN ÉS FENNTARTHATÓ KAP	12
3.1.	A kutatás és az innováció alkalmazása a tudás és a termelés hatékonyabb összekapcsolása érdekében	14
3.2.	Az intelligens és rugalmas mezőgazdasági szektor kialakításának elősegítése.....	16
3.2.1.	Igazságos jövedelemtámogatás a mezőgazdasági termelők megélhetésének segítése céljából	16
3.2.2.	A mezőgazdasági termelők piaci jutalmazását növelő beruházások	18
3.2.3.	Kockázatkezelés	19
3.3.	A környezetvédelem és éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések ösztönzése és a környezetvédelmi és éghajlatváltozásra vonatkozó uniós célkitűzések eléréséhez való hozzájárulás	21
3.4.	A vidéki térségek társadalmi-gazdasági berendezkedésének megerősítése	23
3.4.1.	Növekedés és munkavállalás a vidéki térségekben	23
3.4.2.	Új mezőgazdasági termelők megnyerése	25
3.5.	Az állampolgároknak a fenntartható mezőgazdasági termeléssel, többek között az egészséggel, a tápanyagokkal, az élelmiszer-hulladékkal és az állatjólléttel kapcsolatos aggodalmaira vonatkozó megoldások.....	27
4.	A KAP GLOBÁLIS DIMENZIÓJA	29
4.1.	Kereskedelem	30
4.2.	Bevándorlás	30

1. ÚJ KÖRNYEZET

Az uniós mezőgazdasági ágazat és a vidéki térségek kiemelt szerepet játszanak az Unió jólétében és jövőjében. Az uniós mezőgazdaság a **világ egyik vezető élelmiszer-termelője**, amely több mint 500 millió uniós polgár számára biztosítja az élelmezésbiztonságot. Az uniós mezőgazdasági termelők emellett a **természetes környezet** elsődleges őrzői, mivel ők gondoskodnak a talaj, a víz, a levegő természeti erőforrásairól és a biodiverzitásról az **uniós földterületek 48 %-án** (az erdészek pedig további 36 %-on), valamint alapvető **szénelnyelőket és az ipar és energiaellátás számára megújuló erőforrásokat** biztosítanak. Ezen túl közvetlenül függenek is ezekről a természeti erőforrásoktól. Nagyszámú munkahely függ a mezőgazdaságtól, akár az ágazaton belül (amely 22 millió ember számára biztosít munkát), vagy a szélesebb körű élelmiszerszektorban (a mezőgazdaság, az élelmiszer-előállítás és az ehhez kapcsolódó kereskedelmi és szolgáltató iparágak összesen hozzávetőleg 44 millió munkahelyet teremtenek). Az **uniós vidéki térségek** összesen az **Unió lakossága 55 %-ának**¹ biztosítanak otthont és **fontos foglalkoztatási, szórakozási és turisztikai központként** is szolgálnak.

1. ábra

¹ Főként a vidéki és a köztes térségek (OECD fogalommeghatározás) tartoznak ide.

Ezen előnyök egyikét sem szabad azonban magától értetődőnek tekinteni. A legtöbb gazdasági szektorral ellentétben a mezőgazdaság nagyban függ az **időjárástól**; emellett sok gondot okoznak az ágazatban az **ingadozó árak**, a **természeti katasztrófák**, a **kártevők** és a **betegségek** – amelyek következtében minden évben a mezőgazdasági termelők legalább 20 %-a elveszti a bevételeinek több, mint 30 %-át az előző három év átlagához képest. Ugyanakkor a **természeti erőforrásokra nehezedő nyomás**, részben a mezőgazdaság miatt, továbbra is fennáll. Az **éghajlatváltozás** pedig a fenti problémák még súlyosabbá válásával fenyeget. A közös agrárpolitikának (KAP) ezért a fenntarthatóbb mezőgazdaságra való áttérést kell célul kitűznie.

A KAP lehetővé tette a leginkább integrált **egységes piac** létrehozatalát. A KAP-nak köszönhető, hogy az uniós mezőgazdasági ágazat képes kielégíteni az állampolgárok élelmezésbiztonságra, biztonságra, minőségre és fenntarthatóságra vonatkozó igényeit. Ugyanakkor viszont – többek között az Unió magas előállítási követelményeinek, a magas előállítási költségeknek és a primer szektor szétszabdaltságának köszönhetően – az alacsony jövedelmezőség problémájával küzd az ágazat. Az ágazat világpiaci árakon versenyez a legtöbb szektorban, piacvezető az élelmiszeripari termékek sokszínűségében és minőségében és a világon a legnagyobb volumenű mezőgazdasági élelmiszerexportot bonyolítja le (amely 2016-ban 131 milliárd eurónak felelt meg²).

Szilárd teljesítmény, de további lépések megtétele szükséges

A közvetlen kifizetések jelenleg a megtermelt földek 90 %-át lefedő 7 millió mezőgazdasági üzem ellenálló képességét erősítik. Jóllehet ezek teszik ki az uniós mezőgazdasági termelői közösség bevételeinek 46 %-át, ez az arány egyes régiókban és szektorokban jelentősen magasabb. A kifizetések tehát bizonyos fokú bevételi stabilitást biztosítanak az ingadozó árakkal és termeléssel küzdő mezőgazdasági termelők számára – ez elősegíti az Unió alapvető fontosságú, magas minőségű élelmiszerek termelését szolgáló bázisának terjedését az Európai Unió területén³. A kifizetések hatását piaci eszközök egészítik ki. A hátrányos természeti adottságú területek szintén egyedi támogatás tárgyát képezik.

² Lásd: https://ec.europa.eu/agriculture/trade-analysis/statistics_en

³ Ecorys et al. (2016) *A KAP végrehajtásának feltérképezése és elemzése*, 76–94. o.

A vidékfejlesztési politika több szempontból is jelentősen hozzájárul a mezőgazdasághoz és az alapvető vidéki megélhetéshez. Támogatja a beruházásokat; a tudásépítést; a szállítói lánc megszervezését; a környezetvédelmet és az éghajlatváltozás elleni fellépést. A 2014–2020 közötti vidékfejlesztési programok is ezeken alapulnak és széles körű rendelkezéseket tartalmaznak az innováció és a kockázatkezelés területén. A mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó európai innovációs partnerség (EIP-AGRI) létrehozatalával lendületet kapott a tudásteremtés és -megosztás. Ennek ellenére a továbbiakban is szükség van fontos erőfeszítések megtételére annak érdekében, hogy a mezőgazdasági termelők számára megkönnyíthető legyen a tudáshoz való hozzáférés⁴.

2017 első felében a KAP modernizálására és egyszerűsítésére vonatkozó nyilvános konzultáció⁵ több tanulsággal is szolgált; megerősítette az abban való széles körű egyetértést, hogy a KAP jelenlegi eszközei csak részben alkalmasak a felmerülő kihívások megoldására. Ezek közé tartoznak egyes környezetvédelmi és éghajlatváltozással kapcsolatos kihívások is, amelyek kapcsán a mezőgazdasági termelők többsége és más érdekelték is úgy vélekednek, hogy a KAP-nak többet kellene tennie. Kiemelték ugyanakkor a bürokrácia túlzott mértékét mint a jelenlegi politikát a célja elérésében leginkább akadályozó tényezőt.

⁴ Lásd a 2016. novemberi, az európai innovációs partnerség (EIP) végrehajtásáról szóló értékelő tanulmányt: https://ec.europa.eu/agriculture/external-studies/2016-eip_en

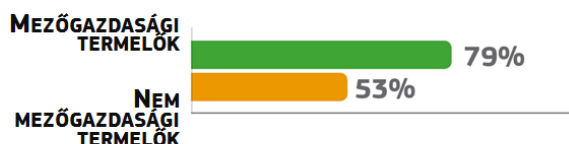
⁵ Lásd: https://ec.europa.eu/agriculture/consultations/cap-modernising/2017_en

NYILVÁNOS KONZULTÁCIÓ: AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOK KAPCSÁN KIFEJEZETT TÁMOGATÁS

Az agrárpolitikának több **környezeti és éghajlatváltozással** kapcsolatos előnyt kellene biztosítania

A mezőgazdasági termelőknek több **közvetlen bevételi** támogatásra van szükségük

Javítani kell **a mezőgazdasági termelők** értékettermelési láncban betöltött **szerepét**

Támogatni kell a **szervezetátalakítás és az innováció ösztönzésére irányuló** célzott befektetéseket

Forrás: A KAP modernizálására és egyszerűsítésére vonatkozó nyilvános konzultáció, ECDRYS, 2017

2. ábra

A földalapú intézkedések alapvető fontosságúak ahhoz, hogy elérhetőek legyenek az Unió környezetvédelemre és éghajlatváltozásra irányuló céljai, és a mezőgazdasági termelők az elsődleges gazdasági szereplők, akik képesek megvalósítani ezeket a fontos társadalmi célokat. Ebben az összefüggésben meg kell vizsgálni a közvetlen kifizetéseket annak érdekében, hogy biztosítható legyen, hogy a mezőgazdasági hasznosítás alá vont uniós földeket nagy arányban a környezet számára előnyös módon művelik. A jelenlegi területalapú vidékfejlesztési kifizetéseknek is ezen az elven kell alapulniuk. A biogazdaságok száma, részben a KAP-nak köszönhetően, jelentősen megnőtt; 2015-ben a mezőgazdasági hasznosítású területek 6 %-át tette ki – szemben a 2000. évi 2 %-kal.

A „zöldítés”⁶ végrehajtását egyes esetekben a tervezettnél kevésbé nagyratörőnek találták, és a nyilvános konzultáció során a KAP legnagyobb terheket jelentő és legösszetettebb elemeként határozták meg, amely korlátozza a KAP hatékonyságát. Az éghajlatváltozás időközben még sürgetőbb prioritássá vált, amely a mezőgazdasági termelői közösség számára a jövőben még több költséget fog jelenteni⁷.

Ezt az álláspontot a REFIT-platform is kiemelte, amely a jelenlegi zöldítési eszközök túlzott adminisztratív terheire, a kontroll- és ellenőrzési rendszerre és az I. és II. pillér növekvő átfedéseire helyezte a hangsúlyt⁸. Ahogy azt a REFIT-platform is jelezte, szükség van a KAP szabályozásból eredő terheinek csökkentésére és megtérülésének javítására, biztosítva ugyanakkor a célok elérését és növelve a többi szakpolitikai területtel való összhangját.

A KAP jelenlegi közös nyomonkövetési és értékelési keretszabályainak végrehajtására vonatkozó első jelentés – ideértve a teljesítményre vonatkozó első eredményeket is – 2018-ban kerül az Európai Parlament és a Tanács előtt bemutatásra. A 2020 utáni közös agrárpolitikára vonatkozó bizottsági javaslatot megalapozó hatásvizsgálat figyelembe fogja venni a politika eddigi teljesítményének minden bizonyítékát (ideértve az értékelések eredményeit és a REFIT-platformtól származó hozzájárulásokat) és hasznosítani fogja ezeket az információkat a jövőre irányuló konkrét megoldások kialakítása során.

⁶ Európai bizottsági szolgálati munkadokumentum: A zöldítés egy év elteltével történő felülvizsgálata https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/direct-support/pdf/2016-staff-working-document-greening_en.pdf; és a Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az ökológiai jelentőségű területekre vonatkozó, a „zöld” közvetlen kifizetési rendszer keretében tartozó kötelezettség végrehajtásáról (COM/2017/0152 final), 2017.3.29.

⁷ Az uniós mezőgazdaság előtt álló, az üvegházhatásúgáz-kibocsátás mérséklésére vonatkozó szakpolitikai alternatívák legfrissebb értékeléséről lásd az **Ecampa2 tanulmányt (2016)**: http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC101396/jrc101396_ecampa2_final_report.pdf

⁸ A REFIT-platform véleményei a „Kölcsönös megfeleltetés”, a „Zöldítés”, az „I. és II. pillér átfedései”, a „Kontroll és ellenőrzés”, a „Vidékfejlesztés támogatása” és az „Uniós szabályozás a mezőgazdasági támogatások reformjáról” területén. Elérhető a következő címen: https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/overview-law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/reducing-burdens-and-simplifying-law/refit-platform/refit-platform-recommendations_en

Egy időtálló KAP

A KAP – amellyel, hogy figyelembe vette a **Szerződés céljait – folyamatosan fejlődött, növelve ezzel az uniós hozzáadott értéket.** Ezen túl jelentősen megerősítette a **környezetvédelemre, éghajlatváltozásra és azon szélesebb vidéki környezetre** való összpontosítását, amelyben a mezőgazdasági termelés folyik. Ez lehetővé tette az ágazat számára, hogy produktivitását 2005-höz képest közel 9 %-kal növelje, amellyel, hogy az üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátása 1990-hez képest 24 %-kal alacsonyabbá vált, és csökkent a műtrágya alkalmazása, ami kedvező hatással volt a vízminőségre. Az erősebb és nagyratörőbb szakpolitika támogatásának hiányában azonban nem valószínű, hogy az uniós mezőgazdasági kibocsátások a továbbiakban is ugyanilyen tempóban fognak csökkenni. A KAP-nak továbbra is megoldásokat kell találnia ezekre a kihívásokra és emellett alapvető szerepet kell játszania a Juncker-prioritások többi politikával teljes összhangban történő megvalósításában, különösen:

- a **foglalkoztatás, a növekedés és a beruházások** fellendítésében;
- az **energiaunió, a körforgásos gazdaság és a biogazdálkodás** potenciáljának hasznosításában, miközben **előmozdítja a környezetvédelmet és az éghajlatváltozás elleni küzdelmet és az ahhoz való alkalmazkodást;**
- a **kutatások és innovációk** laborokból a földekre és piacokra történő átvitelében;
- a mezőgazdasági termelők és a vidék **digitális gazdaságba** való teljes körű bekapcsolásában; valamint
- az Európai Bizottság **bevándorlással** kapcsolatos menetrendjéhez való hozzájárulásban.

Az Unió ugyanakkor teljesen elkötelezett a **COP21 Párizsi Megállapodás** és az **Egyesült Nemzetek fenntartható fejlesztési céljainak** megvalósítása mellett. A KAP tudniillik megalapozza a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretben szereplő szakpolitikákat, amely felhívja a mezőgazdasági szektort, hogy járuljon hozzá az egész gazdaságot érintő, 2030-ra –40 %-os kibocsátáscsökkentést előíró cél eléréséhez és az uniós alkalmazkodási stratégiához. Az európai mezőgazdaságnak emellett növelnie kell az uniós környezetvédelmi célkitűzésekhez való hozzájárulását is. E kötelezettségvállalások nem valósíthatók meg a mezőgazdasági termelők, erdészek és a vidéki termelésben részt vevő más szereplők nélkül, akik az uniós földek felét művelik, és akik kulcsfontosságú használói és őrzői az ehhez kapcsolódó természeti erőforrásoknak, továbbá jelentős méretű szénelnyelőket, valamint az ipar és az energia számára megújuló erőforrásokat biztosítanak. Ezért a **modernizált KAP-nak növelnie kell az uniós hozzáadott értékét azáltal, hogy magasabb szintű környezetvédelmi és éghajlatváltozásra vonatkozó célokat tűz ki.**

A Jobb élet a vidéki területeken című, 2016. évi Cork 2.0 nyilatkozat az uniós mezőgazdaság és vidék jövőbeli sikerére és az általuk a társadalom egésze számára megvalósítható hozzájárulásokra vonatkozó ambiciózus törekvéseket fogalmazott meg. A nyilatkozat a KAP reformjára vonatkozó menetrendet tartalmaz, annak érdekében, hogy javítsa annak teljesítményét és aktualizálja azt a jelen kihívásoknak való megfeleléshez. Különösen nagy szükség van a készségekbe, a közszolgáltatásokba, az infrastruktúrába és a kapacitásépítésbe való befektetésre, annak érdekében, hogy aktív vidéki közösséget lehessen létrehozni.

A KAP HOZZÁJÁRULÁSA A FENNTARTHATÓ FELJLŐDÉSI CÉLOKHOZ

3. ábra

A **nyilvános konzultáció** felhívta a figyelmet a fenntarthatóság három dimenziójára (gazdasági, környezeti és társadalmi) és összekapcsolta azokat a politika **modernizálásának** és **egyszerűsítésének** szélesebb körű szükségességével.

A Bizottság 2017. március 1-jei, **Európa jövőjéről szóló fehér könyve** széles körű vitát indított meg a holnap Uniójára vonatkozóan, felhívva az Uniót és a tagállamokat, hogy működjenek jobban együtt az állampolgárokkal, legyenek elszámoltathatóbbak feléjük, és teljesítsék gyorsabban és hatékonyabban a közösen kijelölt célokat, például a szociális jogok európai pillérét. A Bizottság 2017. június 28-i, az uniós pénzügyek jövőjéről szóló vitaanyaga szintén elősegítette ezt a párbeszédet, azáltal, hogy lehetőségeket és forgatókönyveket határozott meg az uniós költségvetés számára, ideértve többek között a KAP és annak hatásainak meghatározott mértékű társfinanszírozását is. Mint azt a vitaanyag is említette, az uniós költségvetés keretében továbbra is foglalkozni kell azokkal a jelenlegi tendenciákkal, amelyek befolyásolni fogják az EU jövőjét. Emellett számos új kihívás is van, amelyekre az uniós költségvetésnek a jelenleginél nagyobb hangsúlyt kell fektetnie. Ebben az összefüggésben valamennyi meglévő eszközt, így a KAP-ot is görcső alá kell majd venni. Így ez a közlemény sem e vitának az eredményeit, sem a következő többéves pénzügyi keretre irányuló javaslatokat nem kívánja befolyásolni.

Az uniós pénzügyek jövőjéről szóló vitaanyag egy új, fenntartható növekedésre való átállást tűzött ki célul, amely holisztikus és integrált formában egyesíti a gazdasági, társadalmi és környezeti megfontolásokat és nagyobb figyelmet fordít a közjavak biztosítására.

Ez az a háttér, amelyre tekintettel a KAP-nak a további fejlődésére – modernizáció és egyszerűsítés, valamint a többi uniós szakpolitikával összhangban működés – irányuló lépéseket meg kell tennie ahhoz, hogy megoldást találjon a sürgető kihívások széles skálájára, hogy a legjobbat hozza ki az Unió mezőgazdasági szektorából és vidéki térségeiből, nagyobb hangsúlyt fektetve a magas követelményekre és a valódi eredményekre, valamint hogy támogassa a mezőgazdasági termelőket a jövőbeli kihívásokra és fejlesztésekre való felkészülésben és azok kezelésében.

2. EGY ÚJ TELJESÍTÉSI MODELL ÉS EGY EGYSZERŰBB KAP FELÉ

A KAP-nak több tekintetben is fejlődnie kell és konkrétabb válaszokat kell adnia az uniós, nemzeti, regionális, helyi és mezőgazdasági üzemi szinten felmerülő kihívásokra és lehetőségekre. Ez magában foglalja a KAP irányításának megreformálását és az uniós célkitűzésekhez való hozzájárulásának fejlesztését, valamint a bürokrácia és az adminisztratív terhek jelentős csökkentését.

A KAP jelenlegi teljesítési rendszere a részletes uniós szintű követelményeken alapul és szoros felügyelet, bírságok és pénzügyi ellenőrzési intézkedések jellemzik. E szabályok gyakran a mezőgazdasági üzem szintjéig részletesen előíró jellegűek. Az Unió jelentősen eltérő mezőgazdasági és éghajlati körülményei között azonban sem a felülről szervezett, sem az egységesen alkalmazandó megközelítések nem alkalmasak arra, hogy a kívánt eredményeket elérjék és az uniós hozzáadott értéket megteremtsék.

A jövőre vonatkozó KAP teljesítési modellje szerint **az Uniónak az alapvető politikai paramétereit kell meghatároznia** (a KAP céljait, a beavatkozás általános típusait, az alapvető követelményeket), a **tagállamoknak pedig nagyobb felelősséget kell viselniük** és felelősségre vonhatónak kell lenniük a tekintetben, hogy **hogyan valósítják meg a célkitűzéseket és a közösen meghatározott célokat**. A KAP célkitűzéseinek meg kell felelniük az Európai Unióról szóló szerződésben foglalt kötelezettségeknek és a már megállapított céloknak, például a környezetvédelem, az éghajlatváltozás (COP 21) és az egyes fenntartható fejlesztési célok területén. A KAP stratégiai terveinek megalkotása során a tagállamok figyelembe fogják venni a környezetvédelemre és az éghajlatváltozásra vonatkozó uniós szabályozás és politikák következtében létrehozott tervezési eszközeiket⁹. A tagállamok ugyanakkor felelősek lennének azért, hogy hiteles teljesítmény-ellenőrzést és arra vonatkozó jelentést készítsenek, alátámasztva a költségvetés megbízhatóságát.

A nagyobb fokú szubszidiaritás lehetővé tenné, hogy hatékonyabban figyelembe lehessen venni a helyi körülményeket és szükségleteket e célok megvalósítása során. A tagállamoknak kellene a KAP-beavatkozásokat személyre szabniuk úgy, hogy maximalizálják azok hozzájárulását az uniós célok eléréséhez. A jelenlegi irányítási rendszerek – amelyeknek továbbra is biztosítaniuk kell a politika céljainak hatékony nyomon követését és azok elérését – fenntartása mellett a tagállamoknak ugyanakkor **nagyobb beleszólásra** lenne lehetőségük a kedvezményezettekkel kapcsolatos **megfelelőségi és kontroll-keretszabályozás tekintetében** (ideértve az ellenőrzést és a szankciókat is).

Annak érdekében, hogy növelni lehessen az uniós hozzáadott értéket és meg lehessen védeni a működő mezőgazdasági belső piacot, a tagállamok nem egymástól függetlenül, hanem egy strukturált eljárás keretében hoznának döntéseket, amely a **KAP-stratégiai terv** létrehozásával valósítható meg, amely mind az I., mind a II. pillérre vonatkozó beavatkozásokat magában foglalná, biztosítva ezzel a politikai egységességet a jövőre vonatkozó KAP és a többi politika tekintetében. A teljesítési modell tehát továbbra is egyenlő versenyfeltételeket fog biztosítani, megőrizve a szakpolitika közös jellegét és két pillérét. A Bizottság értékelné és hagyná jóvá ezeket a terveket, figyelembe véve a KAP uniós prioritásokhoz és célkitűzésekhez való hozzájárulásának maximalizálását és a tagállamok éghajlatváltozásra és energiára vonatkozó céljainak elérését. Fontos a közös megközelítés biztosítása annak érdekében, hogy valamennyi tagállamban teljesíthetők legyenek a környezetvédelmi és éghajlatváltozásra vonatkozó célok. A fokozott ambíció az egyetlen valódi szakpolitikai alternatíva e tekintetben.

⁹ Például a Natura 2000 hálózat szerinti gazdálkodási tervek és prioritizált intézkedési tervek, vízgyűjtő-gazdálkodási tervek, a levegőminőségi és légszennyezés elleni programok és a biodiverzitási stratégiák.

A tervezési folyamatot jelentősen le kell egyszerűsíteni, azt egyértelműen a jelenlegi vidékfejlesztési programalkotás által meghatározott összetettségi szint alá kell hozni. Ez különösen azt jelenti, hogy az előíró jellegű megfeleléségi elemeket – például az intézkedések részleteit és az uniós jogszabályok szintjén a támogathatósági szabályokat – el kell törölni. Egy ilyen egyszerűsítés előnyben részesítené az integrált és innovatív megközelítéseket, valamint rugalmasabbá és innovációbarátabbá tenné a politika keretszabályait.

Ennek értelmében a KAP-nak és a tagállami terveknek elsősorban a célkitűzésekre és a várt eredményekre kellene koncentrálniuk, megfelelő teret engedve a tagállamok és a régiók számára, hogy az egyedi jellemzőiket figyelembe vegyék. A Bizottság „eredményközpontú uniós költségvetésre” vonatkozó megközelítése szerint a **jövőbeli teljesítési rendszernek** tehát **eredményközpontúbbnak kell lennie**, elő kell segítenie a **szubszidiaritást** azáltal, hogy nagyobb szereppel ruházza fel a tagállamokat a KAP programok megalkotása során, elő kell segítenie a meghatározott, **reális és megfelelő célok** végrehajtását és segítséget kell nyújtania az **uniós adminisztratív terhek csökkentéséhez**. E tekintetben az egyszerűsített költségelszámolási módszerek és a modern technológiák hatalmas lehetőségeket tartogatnak e terhek csökkentésére, különösen az ellenőrzések terén. Mind a mezőgazdasági termelők, mind az állampolgárok profitálhatnak a kevésbé előíró keretszabályozás ilyen fajta előnyeiből.

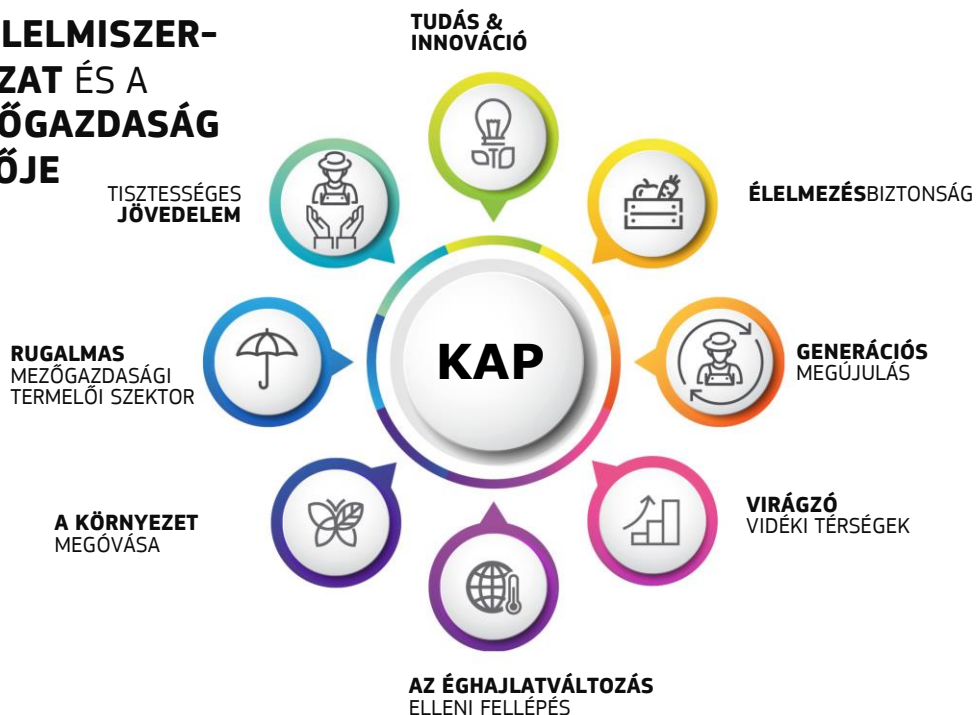
Ebben az értelemben, ahogyan azt a Cork 2.0 nyilatkozat is kimondta, a KAP általános felépítése jelölné ki a célzott beavatkozásokat a gondosan meghatározott gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi célkitűzések eléréséhez, figyelembe véve az érintett területek szükségleteit és törekvéseit.

A Bizottság másik alapvető feladata természetesen az eredmények elérésének és az alapvető uniós szabályozás és a nemzetközi kötelezettségvállalások betartásának felügyelete a gondosan kialakított pénzügyi ellenőrzési és biztosítéki rendszer keretein belül. Ennek érdekében az eredményközpontú politikai tervezés követelményeihez kell igazítani a biztosítéki eljárást, ideértve a szilárd és mérhető mutatók, valamint a hiteles teljesítmény-nyomonkövetés és arra vonatkozó jelentéstétel kidolgozását és alkalmazását.

3. INTELLIGENS, MODERN ÉS FENNTARTHATÓ KAP

Az uniós polgárok számára továbbra is biztosítani kell a biztonságos, jó minőségű, elérhető árú, tápláló és változatos élelmiszerekhez való hozzáférést. Annak, hogy ez az élelmiszer hogyan kerül előállításra és értékesítésre, az állampolgárok elvárásaihoz kell alkalmazkodnia, különösen az egészségükre, a környezetre és az éghajlatváltozásra gyakorolt hatás tekintetében. Ennek a világ növekvő népessége, a fokozott környezeti terhelés és az éghajlatváltozás mellett történő biztosítása érdekében KAP-nak folyamatosan fejlődnie kell, fenntartva piaci orientációját és a családi mezőgazdasági üzemek támogatására irányuló uniós modellt az Unió valamennyi régiójában. Emellett a KAP-nak támogatnia kell az Unióba való bevándorlás alapvető okainak kezelésére irányuló erőfeszítéseket és összeegyeztethetőnek kell lennie azokkal.

AZ ÉLELMISZER- ÁGAZAT ÉS A MEZŐGAZDASÁG JÖVŐJE

4. ábra

A KAP-nak e célokat a szakpolitikai célkitűzésein keresztül már elért előrelépésekre építve, egy új gazdasági, éghajlatváltozással kapcsolatos, környezetvédelmi, társadalmi, technológiai, ipari és politikai környezetben kell megvalósítania. Az alábbi rész a jövőbeli KAP legfőbb célkitűzéseit határozza meg:

- az intelligens és rugalmas mezőgazdasági szektor kialakításának elősegítése;
- a környezetvédelemmel és éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések ösztönzése, a környezetvédelmi és éghajlatváltozásra vonatkozó uniós célkitűzések eléréséhez való hozzájárulás;
- a vidéki térségek társadalmi-gazdasági felépítésének megerősítése.

E célkitűzések elérése érdekében a mezőgazdasági szektort és az uniós vidéki térségeket jobban össze kell kapcsolni a humán tőke fejlesztésével és a kutatással, valamint növelni kell az innováció támogatását.

A jövőbeli KAP-nak továbbra is választ kell adnia a fenntartható élelmiszer-termeléssel, különösen az élelmiszer-biztonsággal, élelmiszer-minőséggel, környezetvédelmi és állatjóléti követelményekkel kapcsolatos társadalmi elvárásokra.

3.1. A kutatás és az innováció alkalmazása a tudás és a termelés hatékonyabb összekapcsolása érdekében

A különböző területeken történő innovációk (a mezőgazdaságra, például a természetben alapuló megoldásokra, az állattenyésztésre a vertikális mezőgazdaságra, az állattenyésztési technikákra vonatkozó, valamint a biológiai, technikai, digitális, szervezeti és termékekkel kapcsolatos fejlesztések) elérhető közelségben vannak és elősegíthetik az uniós mezőgazdasági és élelmiszerrendszer többfunkciós jellegét. A kutatás és az innováció az uniós mezőgazdasági szektort és vidéki térségeket sújtó gazdasági, környezetvédelmi és társadalmi nehézségek megoldásának megalapozását szolgáló eljárás részét képezik. A vidéki térségek szükségleteinek és hozzájárulásainak egyértelműen szerepelniük kell az Európai Unió kutatási programjában és a jövőre vonatkozó KAP-nak tovább kell fejlesztenie a **kutatási és innovációs politikával való összhangot az innováció elősegítése érdekében.**

A **technológiai fejlődés és a digitalizáció** nagy előrelépéseket tesznek lehetővé az erőforrás-hatékonyság területén és fejlesztik a környezet- és éghajlatváltozás-tudatos mezőgazdaságot, így módon csökkenthető a mezőgazdaság környezeti és éghajlatváltozásra gyakorolt hatása, javítható a reziliencia és a földminőség, valamint csökkenthetők a mezőgazdasági termelők költségei. Az új technológiák mezőgazdaság általi befogadása azonban alulmúlja a várakozásokat és nagyon különböző mértékű az Unió egyes területein, különösen szükséges emellett a kis és közepes méretű mezőgazdasági üzemek technológiához való hozzáféréssel kapcsolatos problémák megoldása.

Nem csak a technológiához, de a **szilárd, megfelelő és korszerű tudáshoz való hozzáférés is igen különböző mértékű az Unió területén.** Ez rontja egyes KAP-eszközök teljesítményét, a mezőgazdasági szektor általános versenyképességét és fejlődési lehetőségeit is. Ezzel szemben a KAP-nak az Unió különböző részeiről származó partnerek közötti információáramlást elősegítő képessége nagy hozzáadott értékkel bír, hiszen ezzel költségeket lehet megtakarítani, növelhető az uniós támogatás hatása és felgyorsítható az innováció az Unió különböző területein.

AZ INTELLIGENS MEZŐGAZDASÁG ELŐNYEI

Megnövekedett TERMELÉS

Az optimalizált ültetés, kezelés és betakarítás javítja a hozamokat.

Valós idejű adatok és TERMÉKINFORMÁCIÓ

Valós idejű hozzáférés többek között a napfény erősségére, a talajnedvességre, a piacokra és az állatállományra vonatkozó információkhoz, amely segíti a mezőgazdasági termelőket a megfelelőbb és gyorsabb döntések meghozatalában.

Jobb MINŐSÉG

A termelési folyamatokra és a termékminőségre vonatkozó pontos információk segítik a mezőgazdasági termelőket a termékek jellemzőinek és tápanyagtartalmának kiigazításában és növelésében.

Javul AZ ÁLLATÁLLOMÁNY EGÉSZSÉGE

Az érzékelők már a korai szakaszban jelezhetik és megakadályozhatják az állatok egészségének romlását, csökkentve a kezelések szükségességét. Az állattartás javítható emellett a virtuális elkerítéssel történő helymeghatározással is.

Kevesebb VÍZFOGYASZTÁS

A talaj nedvességtartalmát jelző érzékelőknek és a pontosabb időjárás-előrejelzésnek köszönhetően csökkenthető a vízfogyasztás.

Alacsonyabb TERMELÉSI KÖLTSÉGEK

Az automatizált eljárásoknak köszönhetően javul az erőforrás-hatékonyság a növénytermesztés és állattartás területén, ami alacsonyabb termelési költségekhez vezet.

Pontos ELEMZÉS A MEZŐGAZDASÁGI ÜZEMEK ÉS TERÜLETEK KAPCSÁN

A korábbi hozamokra vonatkozó adatok segítséget nyújtanak a mezőgazdasági termelők számára az elkövetkező terméshozamok tervezésében és előrejelzésében, valamint a földjeik értékének meghatározásában.

Mérsékelt KÖRNYEZETI, ENERGIA- ÉS ÉGHAJLATI LÁBNYOM

A fokozott erőforrás-hatékonyságnak köszönhetően csökken az élelmiszertermelés környezetre és éghajlatra gyakorolt hatása.

5. ábra

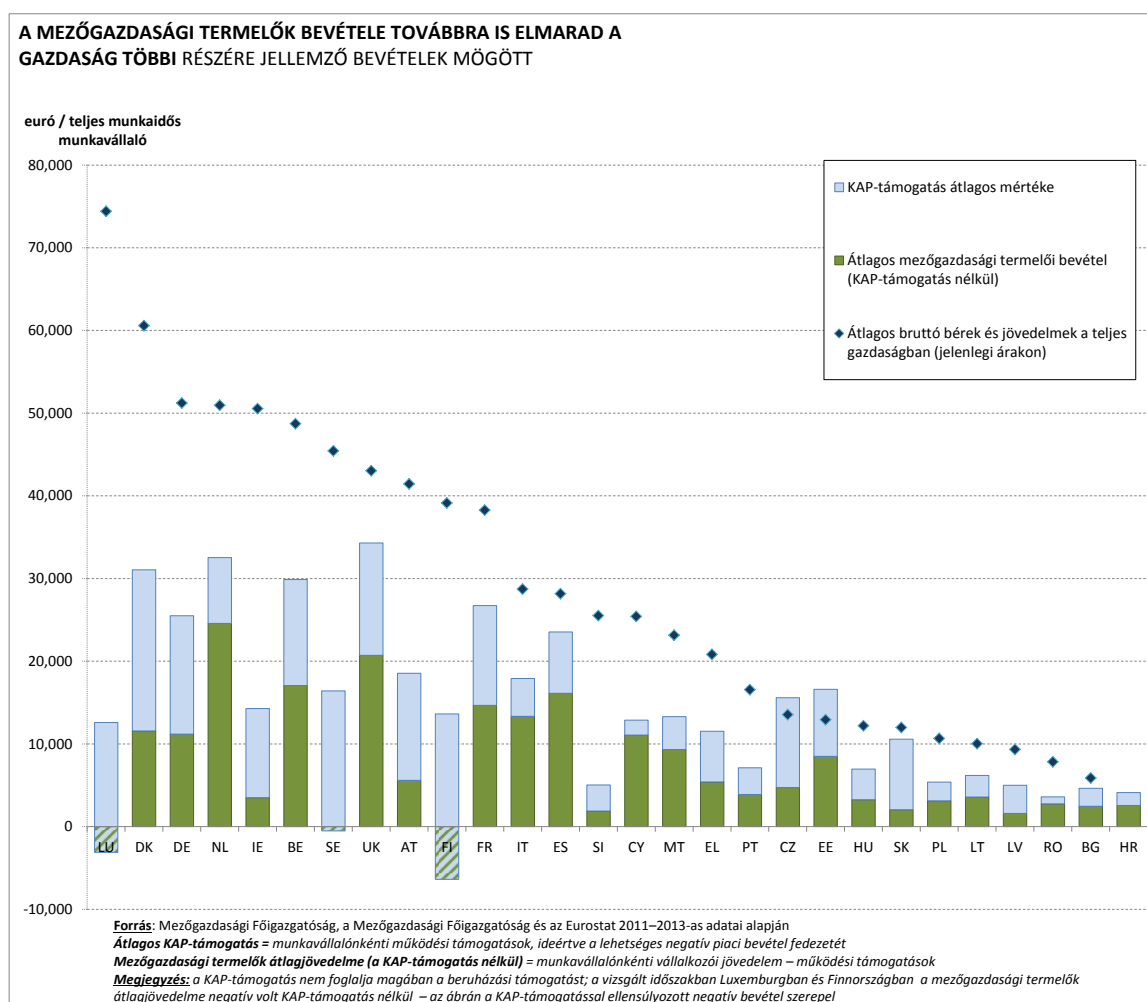
A tudás, az innováció és a technológia támogatása alapvető fontosságú lesz a KAP időtállóságához. Azokat a programokat, amelyek célja a gazdasági, szociális vagy környezeti teljesítmény növelése, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklése, össze fogja kapcsolni a tudást, tanácsadást, szakértelmet és innovációt nyújtó szolgáltatásokkal.

A mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó európai innovációs partnerség (EIP-AGRI) és a vízügyi európai innovációs partnerség már hasznosnak bizonyultak a mezőgazdasági ágazat innováció irányába történő elmozdításában. A partnerség többszereplős kísérleti projekteket finanszírozott és Európa-szerte hálózatot épít ki annak érdekében, hogy az új tudást általánosan elérhetővé tegye. A sikere a tanácsadók, a mezőgazdasági képzés és az oktatási rendszer, a kutatók és a mezőgazdasági termelők szervezeteinek közös teljesítményétől függ, amelyre összességében gyakran **mezőgazdasági ismeretek és innovációk rendszereként** (AKIS) hivatkoznak, és amely tagállamonként jelentősen eltérően működik. A mezőgazdasági üzem tanácsadójának szerepe különösen fontos. A modern KAP-nak támogatnia kell a mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatásoknak a mezőgazdasági ismeretek és innovációs rendszeren belüli megerősítését. Ezt a KAP-stratégiai tervek elfogadási feltételévé kell tenni. Ez a folyamat megkönnyíthető a szakértők cseréjének, a hálózatépítésnek és a mezőgazdasági termelők közti együttműködésnek a támogatásával, ideértve a **termelői szervezeteken** keresztül történő támogatást, mivel ezek fontos elősegítői lehetnek a tudás megosztásának és az innovációnak, valamint a mezőgazdasági termelők folyamatos költségmegtakarításainak.

3.2. Az intelligens és rugalmas mezőgazdasági szektor kialakításának elősegítése

3.2.1. Igazságos jövedelemtámogatás a mezőgazdasági termelők megélhetésének segítése céljából

Ahogyan azt az *uniós pénzügyek jövőjéről szóló vitaanyag* is kiemelte, a közvetlen kifizetések részben kiegyenlítik a mezőgazdaságból származó jövedelem és a más gazdasági szektorokra jellemző jövedelem közti különbséget. Fontos bevételi biztonsági hálót nyújtanak, biztosítva, hogy az Unió minden területén folyik mezőgazdasági tevékenység, ideértve a hátrányos természeti adottságú területeket (amelyek a vidékfejlesztési politika keretein belül is részesülnek a bevételekhez kapcsolódó kifizetésekben), ami többféle gazdasági, környezeti és társadalmi előnnyel jár, ideértve a közjavak biztosítását is. Éppen ezért a közvetlen kifizetések az uniós szerződéses kötelezettségeknek megfelelően a továbbiakban is alapvető fontosságú részei lesznek a KAP-nak.

6. ábra

Bár a közvetlen kifizetések mezőgazdasági termelői bevételt stabilizáló célja általában elfogadott, az a tény, hogy a mezőgazdasági termelők 20 %-a részesül a kifizetések 80 %-ában, egyes esetekben „igazságtalanságra” hivatkozó kifogásokra adott okot. Ezek a számok egy olyan rendszert tükröznek, amelyben a kifizetések azokhoz a földekhez kapcsolódnak, amelyekkel a mezőgazdasági termelők kis száma rendelkezik. A KAP-kedvezményezettnek fele kifejezetten kis méretű mezőgazdasági üzem és a legtöbb kifizetés a közepes méretű, professzionális családi mezőgazdasági üzemek számára történik, jóllehet előnyben kellene részesíteni a támogatások elosztásának kiegyensúlyozottabb rendszerét. A közvetlen kifizetések akkor teljesíthetők hatékonyan és eredményesen a feladatukat, ha egyszerűbbé és célzottabbá válnak. Minden változtatásnak meg kell tartania azonban a politika egyik kulcsfontosságú elemét: a KAP alatt az évek során létrehozott hatékonyan működő belső piac védelmét.

7. ábra

Annak érdekében, hogy – ahogyan azt a fenti *vitaanyag* is kiemelte – a közvetlen kifizetések hatékonyabb célzottsága révén az Unió minden mezőgazdasági termelője számára biztosítható legyen a bevétel, nem kimerítő jelleggel a következő, a mezőgazdasági termelők bevételeinek igazságos és célzott támogatására irányuló lehetőségeket kell vizsgálni:

- a közvetlen kifizetések kötelező felső határának meghatározása, figyelembe véve a munkaerőpiacot, hogy elkerülhető legyen a munkahelyekre gyakorolt negatív hatás;
- a nagyobb mezőgazdasági üzemek támogatásának korlátozása érdekében fokozatosan csökkenő kifizetéseket is be lehetne vezetni;

- nagyobb súlyú összpontosítás az átcsoportosítással nyújtható támogatásokra annak érdekében, hogy célzott módon lehessen támogatást nyújtani pl. a kis és közepes méretű mezőgazdasági üzemeknek;
- annak biztosítása, hogy a támogatást a valódi mezőgazdasági termelők kapják, különösen azok, akik aktív mezőgazdasági termelést végeznek a megélhetésükért.

A KAP-nak ugyanakkor ki kell vennie a részét a Juncker elnök által a 2017. évi, az Unió helyzetéről szóló értékelő beszédében megfogalmazott, „A tagok egyenlősége, kicsik és nagyok között, kelet és nyugat között, észak és dél között” elv érvényesítésében. E tekintetben a KAP-nak továbbra is csökkentenie kell a tagállamok KAP-támogatásai közti különbséget. Bár el kell ismerni a munkaerő és a földek relatív költségei és a különböző mezőgazdasági potenciál nagyfokú eltéréseit Unió-szerte, minden uniós mezőgazdasági termelő hasonló kihívásokkal küzd.

3.2.2. *A mezőgazdasági termelők piaci jutalmazását növelő beruházások*

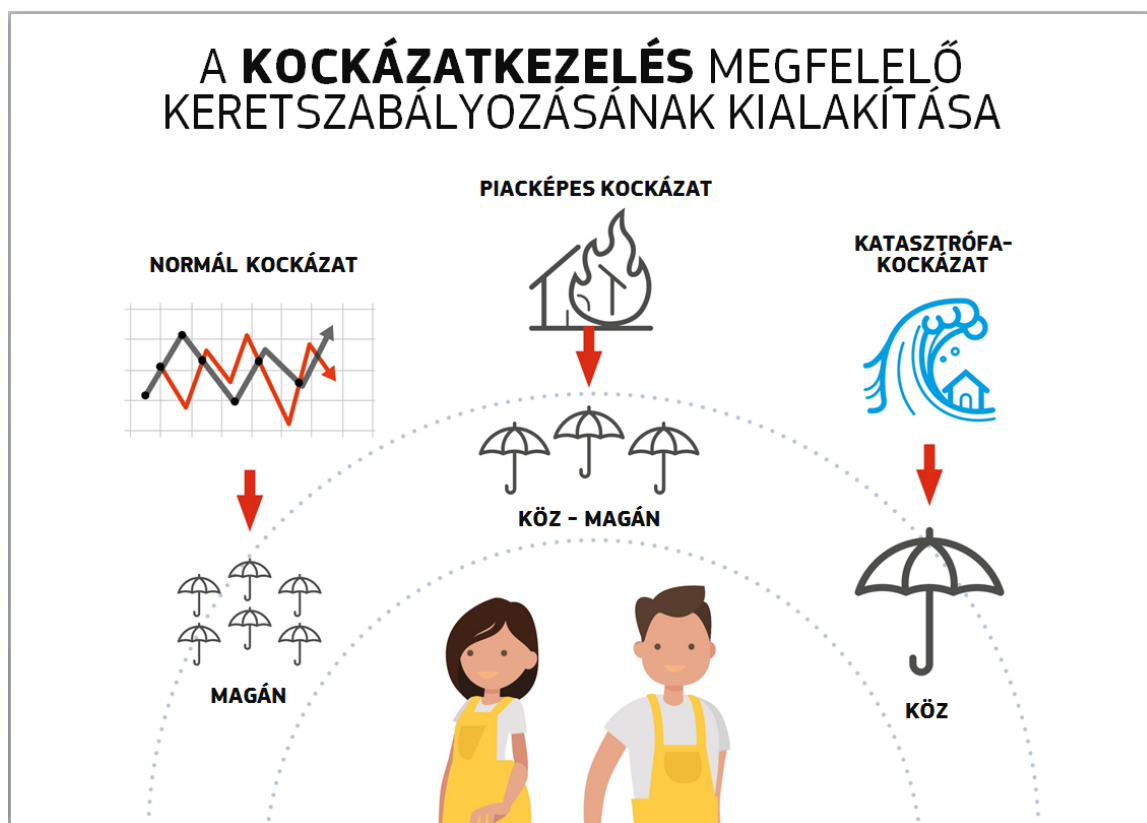
A KAP-nak nagyobb szerepet kell játszania a mezőgazdasági termelők segítésében, hogy azok magasabb bevételt érjenek el a piacon. Egyértelmű szükség van a **beruházások** ösztönzésére a mezőgazdasági üzemek szerkezetátalakítása, modernizálása, az innováció, az új technológiák és a digitális lehetőségek diverzifikációja és terjesztése területén, amilyen például a precíziós gazdálkodás, az óriási méretű adathalmazok felhasználása és a tiszta energiák, annak érdekében, hogy az egyes mezőgazdasági üzemek fenntarthatósága, versenyképessége és rugalmassága növelhető legyen, ideértve az éghajlatváltozás negatív hatásai ellen való fellépést is. A mezőgazdasági termelők pozíciója az élelmiszerláncban nagyon fontos faktor, amellyel az élelmiszer-ellátási láncot érintő tervezett uniós javaslat¹⁰ is foglalkozni fog. További egyeztetésekre van szükség a mezőgazdasági termelői szervezetek szerepéről és hatékony működéséről. Az elismert termelői szervezetek hatékony eszközként szolgálhatnak a termelők számára az értékláncban betöltött alkupozíciójuk megerősítésére, a költségcsökkentést elősegítő együttműködésre és a piaci elismerés fokozása érdekében a versenyképességük javítására. Mivel a termelői szervezetek különösen a mezőgazdasági kistermelők szempontjából jelentősek, fontos, hogy számukra is kínáljanak lehetőségeket. Az egyes területeken, például a bioalapú iparágak, a bioenergia és a körforgásos gazdaság, illetve az ökoturizmus területén az új, fenntartható vidéki értékteremtési láncok lehetővé teszik a mezőgazdasági termelők és a vidéki vállalkozások számára, hogy diverzifikálják a vállalkozásukat, csökkentsék a kockázatokat és kiegészítő bevételre tegyenek szert: a politikának kiemelten támogatnia kell az ilyen fajta törekvéseket.

¹⁰ A Bizottság 2018. évi munkaprogramja – Ütemterv egy egységesebb, erősebb és demokratikusabb Európa megvalósítására, COM(2017)650 final, 2017.10.24.

A KAP beruházások támogatására irányuló teljesítményét az üzleti tanácsok hatékonyabb integrációjával és a kollektív beruházások népszerűsítésével, illetve a kutatással és innovációval való hatékonyabb összhang megteremtésére irányuló mechanizmusokkal szintén javítani kell. A mezőgazdaságban jelenleg érvényesülő beruházási űrt a mezőgazdasági termelés sajátosságait figyelembe vevő innovatív pénzügyi eszközök szélesebb körű alkalmazásával és a különböző uniós eszközöket (Európai Stratégiai Beruházási Alap, európai strukturális és beruházási alapok) jobban összekapcsoló, integrált projektekkel kell áthidalni. Az Európai Beruházási Bankkal (EBB) folytatott további munkák iránymutatásul szolgálhatnak.

3.2.3. Kockázatkezelés

A KAP szélesebb körű piaci orientációja összefüggésében a piacoknak való nagyobb fokú kitettség az áringadozás magasabb kockázatával és a bevételekre ható súlyosabb nyomással járt. Kockázatok adódnak emellett az éghajlatváltozásból, az ahhoz kapcsolódó növekvő gyakoriságú és súlyosságú szélsőséges eseményekből és a gyakoribb egészségügyi és növényegészségügyi válságokból is, amelyek hatással vannak az uniós állatállományra és mezőgazdasági eszközökre. Bár a **mezőgazdasági termelők mint vállalkozók végső soron maguk felelősek** a saját termelési stratégiáik kialakításáért, fontos a mezőgazdasági szektor számára szilárd keretszabályozás kiépítése annak érdekében, hogy sikeresen megakadályozhatóak vagy kezelhetőek legyenek a kockázatok és a válságok, abból a célból, hogy a szektor rugalmassága javítható legyen és ugyanakkor megfelelő ösztönzést kapjanak a tömeges magánkezdemenyezések is.

8. ábra

A **KAP** már most is többszintű **eszközrendszert kínál a mezőgazdasági termelők kockázat-megelőzésére és kezelésére** vonatkozóan, a közvetlen kifizetésektől és piaci beavatkozásoktól a válságot követő kártalanításig és különösen a jövedelemstabilizáló eszközöket (JSE) magában foglaló második pilléres intézkedésekig, valamint biztosítási támogatásokig. Hatékonyak lehetnek például a 20 %-nál nagyobb bevételi kiesés esetén alkalmazható szektorspecifikus stabilizáló eszközök. Fontos annak megfontolása, hogy a működés javítása érdekében szükséges-e az eszköz kialakításának módosítása. Emellett fel kell deríteni, hogy a már létező kockázatkezelési lehetőségeket hogyan lehetne megfelelőbben kihasználni, például a mezőgazdasági termelők bevételkiesésének mutatók alkalmazásával történő kiszámítása révén, csökkentve a bürokráciát és a költségeket.

A mezőgazdasági termelői közösségnek általában a kockázatkezelési eszközökre és különösen a mezőgazdasági biztosításra vonatkozó tudását és tudatosságát javítani kell. A vidékfejlesztési képzéseken, a tudástranszfer kezdeményezéseken és a mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatásokba való bevonáson keresztül lehetőség van az e rendszerek előnyeire vonatkozó tudás szélesítésére.

Rövid időn belül kialakításra kerül egy a kockázatkezeléssel foglalkozó állandó uniós platform, amely fórumot biztosít a mezőgazdasági termelők, a hatóságok és az érdekelték számára, ahol megoszthatják egymással a tapasztalataikat és a bevált módszereiket abból a célból, hogy a jelenlegi eszközök alkalmazását hatékonyabbá lehessen tenni és értesíteni lehessen ezeket a csoportokat a jövőben bekövetkező politikai fejlesztésekről.

Érdemes ugyanakkor megvizsgálni, hogy hogyan lehetne a kockázat-megelőzésre, -kezelésre és alkalmazkodásra vonatkozó **integrált és koherens** megközelítéseket továbbfejlesztani, amelyek egymást kiegészítő módon egyesítik a jövedelemstabilizáló és éghajlati kockázatokra vonatkozó uniós szintű beavatkozásokat a tagállami stratégiákkal és a magán szektor eszközeivel. E tekintetben a rugalmas megközelítés alapvető feltétele a mezőgazdasági termelők különböző típusú regionális és ágazati szükségleteire szabott megoldások lehetővé tételének és a piaci orientációjuk támogatásának.

Szükség van azonban az új megközelítések felderítésére. A magántőke beáramlását elősegítő pénzügyi eszközök megoldást jelenthetnek az ideiglenes pénzforgalmi hiányokra. A jelenlegi kockázatkezelési eszköztárat kiegészítő egyéb intézkedések, például a befektetési alapok viszontbiztosításának támogatása vagy az elővigyázatossági megtakarítások ösztönzői szintén elképzelhetők.

A KAP eszköztárán túl **egyes tagállami szintű intézkedések is segítséget nyújthatnak**, feltéve, hogy megfelelnek az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezéseknek. Ez vonatkozik például az adópolitika olyan rendelkezéseire, amelyek következtében a mezőgazdasági termelők jelenleg kevésbé hajlamosak megtakarításra a nyereséges években, ami segítséget nyújthatna nekik a veszteséges évek átvészelésében.

3.3. A környezetvédelem és éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések ösztönzése és a környezetvédelmi és éghajlatváltozásra vonatkozó uniós célkitűzések eléréséhez való hozzájárulás

Az éghajlatváltozás és a természeti erőforrások korlátai továbbra is hatással lesznek a mezőgazdasági termelésre és az élelmezésbiztonság nehézségeire. Az Unió 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai kerete nagyratörő célokat tűz ki. Mint minden más ágazatnak, a mezőgazdaságnak is ki kell vennie a részét e célok megvalósításából, amint azt az erőfeszítés-megosztásra, valamint a földhasználatra, földhasználat-megváltoztatásra és erdőgazdálkodásra (LULUCF) vonatkozó bizottsági javaslatok is felvázolták. A mezőgazdaság ugyanakkor az éghajlatváltozással legérzékenyebben érintett szektorok egyike. A vízhiány, a változó csapadékmennyiség, az általános hőmérséklet emelkedés és változás, az éghajlatváltozás által okozott szélsőségek intenzitásának és gyakoriságának növekedése, az (új) kártevők és betegségek megjelenése és fennmaradása és a tűzveszély már jelenleg is nehézségeket okoznak a mezőgazdasági és erdészeti tevékenységek és termelés számára. A mezőgazdasági termelők és erdészek azonban nem csak használói a természeti erőforrásoknak, hanem elengedhetetlen fenntartói ökoszisztémáknak, élőhelyeknek és tájaknak. Bármely új KAP-ban meg kell nyilvánulnia az **erőforrás-hatékonyságra, a környezetvédelemre és az éghajlatváltozási tevékenységekre** vonatkozó **nagyratörőbb céloknak és eredményközpontúságnak**.

A jövőbeli KAP-nak a lehető leghatékonyabban kell felhasználnia a kutatási eredményeket, biztosítani kell, hogy a tudás megosztásra és alkalmazásra kerül és támogatnia kell a modern technológiák elterjedését annak érdekében, hogy maximalizálja a mezőgazdaság hozzájárulását az uniós és globális célkitűzésekhez. A megoldás egyik felét a képzéssel, tanácsadással és innovációval támogatott éghajlatváltozás-tudatos mezőgazdaság képezi; ehhez pedig a közjavak biztosítása és a földhöz, vízhez, biodiverzitáshoz, levegőminőséghez, éghajlatváltozási tevékenységhez és tájfeltételek megteremtéséhez kapcsolódó ökoszisztéma szolgáltatások mellett elkötelezett mezőgazdasági politikára van szükség. Fontos emellett, hogy stratégiai jellegű és mérhető legyen a KAP hozzájárulása ezeknek a céloknak az eléréséhez.

A KAP jelenlegi környezetbarát felépítése, amely elsősorban a három szakpolitikai eszköz – kölcsönös megfeleltetés, a környezetbarátabbá válást ösztönző támogatás és önkéntes mezőgazdasági-környezetvédelmi és éghajlatváltozási intézkedések – kiegészítő végrehajtásán alapul, amelyet meg kell változtatni és minden intézkedést egy célzottabb, nagyratörőbb, mégis rugalmas megközelítésben kell egyesíteni. Az új teljesítési modell lehetővé fogja tenni a tagállamok számára, hogy a kötelező és az önkéntes intézkedések olyan kombinációját hozzák létre az I. és II. pillérben, amelynek segítségével elérhetőek az uniós szinten meghatározott környezetvédelmi és éghajlatváltozást érintő célkitűzések. A tagállamoknak számszerűsített célokat kell meghatározniuk, ami biztosítja, hogy az uniós szinten meghatározott környezetvédelmi és éghajlatváltozást érintő célkitűzések teljesülnek. A tagállamok rugalmasan alakíthatják ki a stratégiai terveiket, lehetővé téve a helyi szintű éghajlati és környezetvédelmi igények figyelembevételét. Fontos lenne megvizsgálni, hogy a tápanyag-gazdálkodási tervet igénylő és precíziós gazdálkodást ösztönző, bármely tagállam KAP-stratégiai tervének részét képező uniós szintű kötelező előírás hogyan javíthat az eredményeken. A Bizottság többek között azt is elemzi, hogy hogyan hozhatóak olyan magas uniós környezetvédelmi hozzáadott-értéket képviselő intézkedések, mint például az állandó legelők megőrzése, a tájképi jellegzetességek fenntartása és létrehozása, a hátrányos természeti adottságú területeken folytatott mezőgazdasági tevékenység, a biogazdálkodás, illetve azok az egyedi vagy kollektív programok, amelyek célja a földminőség, a biodiverzitás és a vízgyűjtők felügyeletének biztosítása.

A mezőgazdasági termelőknek a jövedelemtámogatásban részesüléshez környezetvédelmi és éghajlatváltozásra vonatkozó kötelezettségeket kell vállalniuk, amelyek az ambiciózusabb önkéntes gyakorlatok kiindulási alapját képezik majd. Az új feltételrendszer a megújult környezetvédelmi és éghajlatváltozásra vonatkozó feltételek végrehajtásán fog alapulni, környezetvédelmi és éghajlatváltozásra vonatkozó közjavakat hozva létre. Ezen eljárások további részleteit a tagállamok határozzák meg annak érdekében, hogy jobban figyelembe lehessen venni azok egyedi helyzetét, az éghajlati kockázatokat és szükségleteket, biztosítva mindeközben, hogy az eljárások megfelelően hozzájárulnak az uniós szinten elfogadott célkitűzések teljesítéséhez. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a megállapított célkitűzéseket elérik, emellett szilárd és megbízható módon nyomon kell követniük a teljesítményüket. További környezetvédelmi/éghajlatváltozásra vonatkozó előnyök érhetőek el az olyan önkéntes kezdő szintű programokkal és az ambiciózusabb mezőgazdasági-környezetvédelmi-éghajlatváltozási programokkal, amelyek lehetővé teszik a tagállamok/régiók számára, hogy figyelembe vegyék a sajátos jellegzetességeiket.

E megközelítés egyszerűsítéshez vezet – egyszintű követelményekhez a közvetlen kifizetések esetén, egységes irányítási és ellenőrzési szabályrendszerhez, valamint a tagállamok és a mezőgazdasági termelők számára az adminisztratív terhek csökkentéséhez. A szélesebb körű szubszidiaritás megszünteti a „mindenki által egységesen alkalmazható” megközelítést és biztosítja a meghozott intézkedések egyértelmű kapcsolódását a környezetvédelemhez. Ahhoz azonban, hogy biztosítható legyen az általános uniós célkitűzésekkel való összhang, a Bizottságnak a KAP-stratégiai terv részeként elfogadott uniós keretek között jóvá kell hagynia minden, a tagállamok által előterjesztett intézkedést és célt.

Az új környezetbarát felépítés átfogó működése elősegíti a kooperatív/kollektív megközelítések érvényesülését, bevonva a mezőgazdasági termelőket és az érintetteket a környezetvédelmi és éghajlatváltozásra vonatkozó közjavak eredményközpontú biztosításába, valamint olyan rendszert kidolgozva, amely integrálja a szaktudás biztosítását és környezetvédelmi beruházásokat.

3.4. A vidéki térségek társadalmi-gazdasági berendezkedésének megerősítése

3.4.1. Növekedés és munkavállalás a vidéki térségekben

Több uniós vidéki térség is szerkezeti problémákkal küzd, amilyenek például a vonzó foglalkoztatási lehetőségek hiánya, a szakértelem hiánya, az összekapcsoltságba és az alapvető szolgáltatásokba való beruházások elégtelensége, illetve a fiatalok jelentős elszívása. Az egyenlők Uniójában a vidéki polgárok és közösségek potenciáljának és törekvéseinek hatékonyabban meg kell jelenniük az uniós szakpolitikákban. A KAP és különösen a vidékfejlesztési politika fontos szerepet játszik a vidéki térség munkalehetőségeinek és növekedésének elősegítésében, valamint a vidéki térségek környezeti minőségeinek megőrzésében.

Az infrastruktúra, a természeti és humán tőke fejlesztésére irányuló közös uniós és nemzeti beruházások elengedhetetlenek a vidéki térségekben történő fenntartható, minőségi foglalkoztatás támogatásában. A vidéki közösség számára elérhetőbbé kell tenni a hozzáférést a közszolgáltatásokhoz, az egészségügyi ellátáshoz, a szakképzéshez, az új, különösen a digitális készségeket fejlesztő programokhoz, a minőségi oktatáshoz és az összekapcsoltsághoz.

A KAP az egyike azoknak az uniós szakpolitikáknak, amelyek hozzájárulnak a vidéki térségek virágzásához és a KAP köteles erősíteni a komplementaritását a többi uniós szakpolitikával, például a kohéziós politikával – amely szintén jelentős uniós támogatásokat nyújt a vidéki térségek számára – és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel, valamint a nemzeti alapokkal és stratégiákkal. Az e szakpolitikák közti megerősített együttműködés egyszerűbb teljesítési mechanizmusokat és a közigazgatások és állampolgárok számára kevesebb bürokráciát eredményezne.

Az új vidéki értékteremtési láncok, például a tiszta energiák, a növekvő biogazdálkodás, a körforgásos gazdaság és az ökoturizmus jelentős növekedési és munkateremtési potenciállal szolgálhatnak a vidéki térségek számára. Az agrár-élelmiszeripar és az erdészet melléktermékei új értéket nyerhetnek mint a bioenergia és a bioalapú termékek előállításával foglalkozó iparágak alapanyagai, míg a trágya biogázzá és mezőgazdasági trágyává alakítható, támogatva ezzel mind az energiarendszer átalakítását, mind a szélesebb körű tápanyag-újrahasznosítást. Ez hozzájárul emellett a szennyező és nem megújuló erőforrások és alapanyagok felváltásához és csökkenti az élelmiszer-pazarlást és az élelmiszer-hulladékok mennyiségét. A fenntartható mezőgazdaság és erdészet egyaránt stratégiai fontosságú szektorok e potenciál kihasználásában.

A biogazdálkodásnak a fenntartható üzleti modellekben való térnyerése tehát a KAP-stratégiai tervek prioritásává kell, hogy váljon, és támogatnia kell az uniós körforgásos gazdaságra vonatkozó stratégiát és az olyan új üzleti modellek kialakítását, amelyek előnyösek a mezőgazdasági termelők és az erdészek számára, ezáltal új munkahelyeket teremtve. Ez a tiszta és hatékony energiatermelés ösztönzésével növelni emellett a KAP energiaunióhoz és uniós ipari szakpolitikához való hozzájárulási képességét, ideértve a fenntartható biomassza-mobilizációt, figyelembe véve az uniós körforgásos gazdaságra vonatkozó stratégia alapvető elveit. Az ESBA-nak és más pénzügyi eszközöknek további támogatást kell nyújtaniuk a vidékfejlesztési programok számára annak érdekében, hogy alacsony költségeket és hosszabb távú kölcsönöket biztosítsanak azoknak a vállalkozóknak, akik a vidéki térségekbe kívánnak befektetni.

9. ábra

A szakpolitikai területek közti jövőbeli közös munka egyik prioritása az Unió területén az „okosfalvak” létrehozása. Ez a feltörekvőben lévő koncepció, amely jelenleg számos kezdeményezésen és kísérleti programon keresztül kerül kidolgozásra, egyértelmű és átfogó segítséget fog nyújtani a helyi közösségek számára az elégtelen szélessávú kapcsolat, foglalkoztatási lehetőségek és szolgáltatásnyújtás területén. A Bizottság elkötelezett a vidéki közösségek és olyan helyi hatóságok támogatásának biztosítása mellett, akik kapacitásépítéssel, beruházásokkal, innovációtámogatással, hálózatépítéssel és a szakértelem, a szolgáltatások és az infrastruktúra javítását szolgáló innovatív finanszírozási eszközökkel okosfalvakat kívánnak kiépíteni.

A vidéki térségekben továbbra is szükség lesz a közös uniós és nemzeti szintű humántőke-beruházásokra, melyek célja a fenntartható és minőségi foglalkoztatás támogatása, valamint az e térségekben élő emberek és közösségek számára a lehetőségeik megvalósításának elősegítése új készségek elsajátításának támogatása, illetve a minőségi kulcsfontosságú szolgáltatásokhoz – ideértve a minőségi oktatáshoz – való hozzáférés javítása révén.

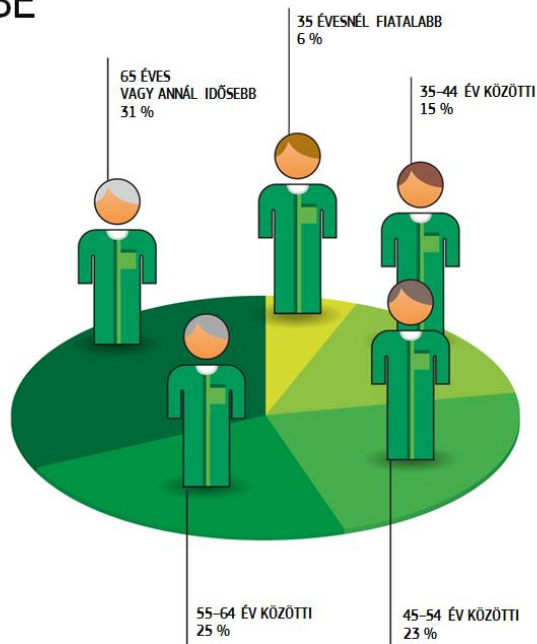
Az alulról szervezett, helyileg irányított LEADER megközelítés hatékony eszköznek bizonyult a helyi kapacitásépítés, valamint a társadalmi befogadás, a szegénységcsökkentés és a munkahelyteremtés helyi gazdaságban megvalósuló elősegítésében. A vidék potenciáljának kiteljesítése érdekében a helyi hatóságokkal és helyi ügynökségekkel a szinergia és a koordináció erősítésére van szükség.

A vidékfejlesztési politikája révén a KAP az Unió „vidéki térségeinek védelmezője”. Bár minden makro- és ágazati politika potenciális hatással van a vidéki közösségekre és számos uniós alap támogatja a vidék felvirágoztatására irányuló kapacitást, a vidékrehabilitációs kapacitás azonban nem minden esetben kerül maximálisan kihasználásra. A Bizottság ezért elkötelezett a „vidéki térségek szempontjainak figyelembevételére irányuló” mechanizmus mellett, amely „a vidék szemszögéből” rendszeresen felülvizsgálja az érintett szakpolitikákat és figyelembe veszi azok vidéki közösségekre esetlegesen gyakorolt hatásait.

3.4.2. Új mezőgazdasági termelők megnyerése

Virágzó mezőgazdasági szektor csak akkor jöhet létre, ha valódi nemzedékváltás következik be: az idősödő mezőgazdasági közösségeknek vérfrissítésre van szükségük ahhoz, hogy a szektor dinamikusabbá és a folyamatos technológiai változásokra nyitottabbá váljon. A fiatal mezőgazdasági termelőknek és más új belépőknek azonban jelentős akadályokkal kell megküzdeniük a mezőgazdasági termelés megkezdése során, amelyek egyrészt gazdaságiak – például a földek magas ára –, másrészt társadalmiak – például a mezőgazdasági termelés kevésbé vonzó, ódivatú vagy esetleg nem megfelelő szociális védelmet nyújtó foglalkozásként való megítélése.

A MEZŐGAZDASÁGI TERMELŐ NÉPESSÉG ELŐREGEDÉSE

Forrás: Eurostat, FSS, 2013

10. ábra

Az új szakpolitikai keretszabályozásban prioritássá kell válnia a generációs megújulásnak, el kell azonban ismerni azt, hogy a generációs megújulás ösztönzésére a földszabályozási, adózási, öröklési jogi és térségtervezési hatásköreik gyakorlásával a tagállamok vannak a legmegfelelőbb helyzetben¹¹. Ezt figyelembe véve szükséges **az uniós és a nemzeti intézkedések közti összhang javítása**. A KAP-nak biztosítania kell a rugalmasságot a tagállamok számára ahhoz, hogy azok olyan egyedileg kialakított megoldásokat hozhassanak létre, amelyek tükrözik **a fiatal mezőgazdasági termelők sajátos szükségleteit**. Az új teljesítési rendszer ösztönözni fogja azon tagállami intézkedéseket, amelyekkel segítséget nyújtanak a fiatal mezőgazdasági termelők számára. A KAP-stratégiai terveknek tartalmazniuk kell a szakértelem fejlesztésére, a tudásra, az innovációra, az üzleti fejlesztésekre irányuló támogatásokat és beruházási támogatásokat. Ebben a termelői szervezetek különösen fontos szerepet játszhatnak. A vidéki térségben élő fiatal mezőgazdasági termelők külföldi képzési lehetőségeinek növelése érdekében a fiatal mezőgazdasági termelők számára elérhető Erasmus-lehetőségeket ki kell terjeszteni.

¹¹ E tekintetben az Európai Bizottság a közelmúltban adta ki a mezőgazdasági földek védelméről szóló iránymutatását (Értelmező közlemény a termőföld felvásárlásról és az európai uniós jogról, 2017/C 350/05, 2017.10.18).

A mezőgazdasági tevékenység megkezdése nagy kockázattal, hatalmas tőkeigénnyel és bizonytalan bevétellel járó folyamat. A mezőgazdasági vállalkozás megindítását követő kezdeti években a KAP-nak **az Unió egészét lefedő, az első létesítményt támogató rendszer** biztosításával egyszerűbb és célzottabb módon kell segítséget nyújtania a kockázatok mérséklésében: ezt az új belépőknek nyújtott egyszerűsített kiegészítő támogatással (amelyet a tagállamok az egyedi szükségletek szerint állapítanak meg) és/vagy a jelenlegi átalányösszegű kifizetések megerősítésével vagy kiterjesztésével lehet elérni.

A mezőgazdasági termelési beruházások és a forgótőke támogatásához szükséges **pénzügyi eszközökhöz** való hozzáférést le kell egyszerűsíteni és hozzá kell igazítani a beruházási szükségletekhez és az új belépők magasabb kockázati profiljához. A mezőgazdasági termelők új generációjának támogatását össze lehet kötni az idősebb generáció **kilépését segítő** megfelelő ösztönzőkkel, növelve a föld mobilitását. Növekvő szükség van emellett az olyan intézkedések támogatására, amelyek (partnerségeken és más új üzleti modelleken keresztül) ösztönzik **a nemzedékek közti tudástranszfert és megkönnyítik az utánpótlás-tervezést** (pl. tanácsadói szolgáltatások, mentorálás és a „mezőgazdasági termelési utánpótlási tervek” készítése segítségével).

3.5. Az állampolgároknak a fenntartható mezőgazdasági termeléssel, többek között az egészséggel, a tápanyagokkal, az élelmiszer-hulladékkal és az állatjóléttel kapcsolatos aggodalmaira vonatkozó megoldások

A KAP az egyike az élelmiszerre, különösen az élelmiszer-biztonságra, élelmiszer-minőségre, környezetvédelmi és állatjóléti követelményekre vonatkozó társadalmi elvárásokra választ kereső uniós szakpolitikáknak. A mezőgazdasági termelők a valódi kapuőrei az élelmiszer-termelési rendszereknek; ilyen tekintetben a fenntartható élelmiszerláncokhoz való hozzájárulásuk alapvető fontosságú.

Az állampolgárok emellett egyre inkább értékelik **a társadalom számára szélesebb körű előnyökkel járó** élelmiszerek széles spektrumához – például a biotermékekhez, a földrajzi árujelzővel (FÁ) ellátott termékekhez, a helyi különlegességekhez és az innovatív élelmiszerekhez – való hozzáférést. A többi uniós szakpolitikával összhangban a KAP-nak továbbra választ kell találnia ezekre az aggályokra, például a biotermékekre vonatkozó szabályok modernizálásával, a mezőgazdasági termelők és a fogyasztók számára a földrajzi árujelzők vonzóbbá és könnyebben kezelhetővé tételével, valamint a peszticidek fenntartható használatára vonatkozó irányelv¹² célkitűzéseinek támogatásával. A KAP-nak hatékonyabban kell kezelnie a kritikus egészségügyi problémákat – például az antibiotikumok nem megfelelő alkalmazása által okozott **antimikrobiális rezisztenciát (AMR)**. Az **emberek és az állatok egészségére** vonatkozó nagyratörő és átfogó megközelítésnek megfelelően – ahogyan az az „**egy egészségügy**” megközelítésben¹³ is szerepel – a KAP-nak a közegészségügyet érintő kockázatok csökkentése érdekében népszerűsítene kell az új technológiák, kutatások és innovációk alkalmazását.

Ehhez hasonlóan a KAP segítséget nyújthat a mezőgazdasági termelők számára az **állatjólétre** vonatkozó uniós rendelkezések végrehajtásának javításában és a követelmények további emelésében az állatjólét piaci értékének Unión belüli és azon kívüli népszerűsítésére irányuló önkéntes kezdeményezések útján.

A KAP-nak a vidékfejlesztésen keresztül továbbra is támogatnia kell a sajátos és értékes jellegzetességekkel bíró termelést és elő kell segítenie, valamint fejlesztenie kell annak nemzetközi elismerését. A KAP-nak emellett szerepet kell játszania az **egészségesebb táplálkozás** népszerűsítésében, **az elhízottság és a hiányos táplálkozás csökkentésének elősegítésében** azáltal, hogy a tápanyagokban gazdag élelmiszereket, például a gyümölcsöket és a zöldségeket könnyen elérhetővé teszi az uniós polgárok számára. Erre jó példák az iskolai programok, amelyek keretei között térítésmentesen gyümölcsök, zöldségek és tejtermékek kerülnek támogatásként az iskolákba és e programok alkalmazásával népszerűbbé válnak az egészséges táplálkozással kapcsolatos iskolai foglalkozások. Az egészséges étkezési szokásokat, valamint a gyümölcs- és zöldségfogyasztást népszerűsítő kampányoknak a KAP promóciós tevékenységének fókuszpontjába kell kerülniük.

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 2009/128/EK irányelve (2009. október 21.) a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról.

¹³ Lásd még: https://ec.europa.eu/health/amr/sites/amr/files/amr_action_plan_2017_en.pdf

A fogyasztók ételmisszerrel kapcsolatos döntéseit több tényező határozza meg, amelyek messze túllépik a KAP területét. A szakpolitika legfőbb szerepe ezért az, hogy **segítséget nyújtson a mezőgazdasági termelőknek** az étkezési szokásokkal kapcsolatos **változásokra való felkészülésben és a termelés piaci jelzéseknek és fogyasztói igényeknek megfelelő alakításában**. A mezőgazdaság területén a tudásháromszög megerősítése és a megfelelő kezdeményezésekkel – amilyen például az Európai Innovációs és Technológiai Intézet Élelmiszerpartnersége és az Unió Ételmiszer 2030 kutatási stratégia – való jobb összekapcsolása szintén segítségül szolgálhat az ételmiszerrendszer időtállóvá tételéhez való KAP-hozzájárulás maximalizálásához. .

Végül pedig a KAP a hatékonyabb termelési és feldolgozási folyamatok népszerűsítésével (pl. azoknak az új technológiáknak a népszerűsítése, amelyek megnövelik a romlandó termékek eltarthatósági idejét vagy a szélesebb átláthatóságon keresztül a kereslet és a kínálat hatékonyabb összekapcsolása) és azoknak a kedvezményezéseknek a támogatásával, amelyek a hagyományos termelés-felhasználás-eldobás fogyasztói minta körforgásos biogazdálkodássá való átalakítására irányulnak, segítheti az **ételmiszer-hulladékok** és az ételmiszer-pazarlás csökkentését.

4. A KAP GLOBÁLIS DIMENZIÓJA

A KAP az Európai Unióra vonatkozó szakpolitika, de természetesen rendelkezik **globális következményekkel és kapcsolatokkal**. Ezekre kiemelt figyelmet kell fordítani a szakpolitika jövőjét meghatározó döntések meghozatalakor. A KAP és a fenntartható fejlesztési célok közötti összefüggéseket a 3. ábra mutatja be. Az Európai Unió elkötelezett a partnerország támogatásában, annak érdekében, hogy a **külső politikákon és eszközökön** keresztül azok is elérhessék ugyanezeket a célokat. Ennek megfelelően az Unió a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrenddel és a fenntartható fejlődésre vonatkozó szakpolitikai koherencia növelésére irányuló kötelezettségvállalásával¹⁴ összhangban a szakpolitikái közötti koherenciát biztosító cselekvésre törekszik. Ez utóbbihoz szükséges figyelembe venni a szakpolitikák fejlesztési együttműködési céljait, amelyek várhatóan hatással lesznek a fejlődő országokra.

E tekintetben a KAP jelenleg is és a jövőben is koherens az uniós fejlesztési politikával¹⁵, amely elismeri a fenntartható mezőgazdaság szerepét a szegénység felszámolásában és a fejlődő országok fenntartható fejlődésében, továbbá elősegíti az agrárpiacon és a befogadó értékteremtési láncok fejlesztését, ami a szegények javát szolgálja és munkahelyteremtésre ösztönzi az agráripárt.

¹⁴ Lásd az EUMSZ 208. cikkét.

¹⁵ A 2017. június 7-én aláírt, új Európai konszenzus a fejlődésről, amely elérhető a következő weboldalon: https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/european-consensus-on-development-final-20170626_en.pdf

4.1. Kereskedelem

Az uniós mezőgazdasági és élelmiszer-feldolgozó ágazat erőfeszítéseinek köszönhetően, az uniós kereskedelmi megállapodások és a KAP (és annak promóciós politikája) támogatásával az Unió a világ legnagyobb agrár-élelmiszeripari exportőrévé vált. A kereskedelem további liberalizálása és a globális értékteremtési láncban való fokozottabb részvétel lehetővé fogja tenni az uniós agrár-élelmiszeripari ágazat számára, hogy tovább bővítse az exportját, megoldást nyújtva a világszerte növekvő középosztálybeli keresletre és az érendbéli változásokra. Az állampolgárok számára a nemzetközi kereskedelemben való szélesebb körű részvétel javítani fogja az élelmiszerekhez való hozzáférést, azok változatosságát és megfizethetőségét.

Az uniós agrár-élelmiszeripari szektor piacorientáltságának és a KAP intézkedések nemzetközi kereskedelmi joggal való összhangjának fenntartása emellett lehetővé teszi az Európai Unió számára, hogy megtartsa vezető szerepét olyan nemzetközi szervezetekben, mint például a Kereskedelmi Világszervezet (WTO), hogy elősegítse a nyitott kereskedelmet és hogy kiálljon a kereskedelemtorzító támogatásokkal kapcsolatos szigorú fellépés mellett.

Nem hagyható figyelmen kívül ugyanakkor, hogy **egyes mezőgazdasági szektorok nem képesek megbirkózni a teljes kereskedelmi liberalizációval és az import által okozott korlátlan versennyel.** Éppen ezért a továbbiakban is szükség van a kérdéses termékek érzékenységeinek kereskedelmi tárgyalások során történő elismerésére és figyelembevételére, továbbá olyan módszerek felderítésére, amelyek **megoldást nyújtanak az olyan előnyök és hátrányok földrajzi egyenlőtlenségeire,** amelyek az Unión belül az uniós kereskedelmi megállapodások következtében hatással vannak a mezőgazdasági ágazatra.

A nem megalapozott állat- és növényegészségügyi (SPS) akadályok miatt az Unió jelenleg számos fontos harmadik országbeli agrár-élelmiszerpiaci exportkorlátozással kénytelen szembesülni. Az Európai Unió továbbra is tisztességes és kiegyensúlyozott kapcsolat kialakítására törekszik kereskedelmi partnereivel és, amennyiben lehetséges, terjeszti az EU állat- és növényegészségügyi „Egy egység” koncepcióját. Az Európa Unió magas szintű követelményei semmilyen körülmények között nem csorbulhatnak. Az Uniónak emellett a különböző együttműködési és technikai segítségnyújtásra irányuló eszközein keresztül elő kell segítenie az uniós partnerországokkal és régiókkal való együttműködést, különösen a felmerülő állategészségügyi és növényegészségügyi fenyegetések tekintetében.

4.2. Bevándorlás

A jövőbeli KAP-nak nagyobb szerepet kell játszania a valettai csúcstalálkozón elért, a bevándorlás alapvető okainak megszüntetésére irányuló eredmények¹⁶ végrehajtásában.

¹⁶ Lásd <http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2015/11/11-12/#>

A KAP által támogatott programok során megszerzett tudást és know-how-t a foglalkoztatási lehetőségek kialakítására és a jövedelemtermelő tevékenységek elősegítésére kell felhasználni a bevándorlók származási és tranzitországa szerinti régiókban, ideértve a fiatal mezőgazdasági termelők képzését az európai külső beruházási terv kísérleti projektjein keresztül, az európai mezőgazdasági termelői szervezetek bevonásával. Az EU és az Afrikai Unió közötti csereprogramok is új utakat nyitnak. A mezőgazdasági kutatásokra és innovációkra irányuló együttműködést a megfelelő uniós szakpolitikák és eszközök segítségével el kell mélyíteni. A Bizottság emellett törekszik az Afrikai Unióval való stratégiai szakpolitikai együttműködés és párbeszéd megerősítésére olyan ügyekben, amelyek a mezőgazdasághoz és a vidékfejlesztéshez kapcsolódnak, annak érdekében, hogy segítse a régió agrár-élelmiszeripari gazdaságának fejlődését.

Az Unión belül a mezőgazdaság lehetőségeket teremt az idénymunkások számára.

Továbbá a vidékfejlesztési programjain keresztül a KAP szerepet játszhat a legális migránsok, különösen a menekültek letelepedésének és vidéki közösségekbe való integrációjának elősegítésében. A tapasztalatok szerint erre különösen alkalmas az adott közösség szintjén irányított helyi fejlesztés (LEADER).